

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Minister Zdrowia
DBH.563.1.2026.ES

Druk nr 2421
Warszawa, 30 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
na podstawie art. 16 ustawy z dnia 22 maja 2022 r. o Zespole Pomocy Humanitarno-Medycznej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 345 ze zm.), w załączeniu przesyłam

- **Informację o realizacji zadań przez Zespół Pomocy Humanitarno-Medycznej w 2025 roku.**

Z wyrazami szacunku

Jolanta Sobierańska-Grenda
Minister Zdrowia

/dokument podpisany elektronicznie/

Informacja Ministra Zdrowia o realizacji zadań Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej w 2025 roku

Zespół Pomocy Humanitarno-Medycznej (ZPHM) został utworzony i działa na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o Zespole Pomocy Humanitarno-Medycznej (Dz. U. z 2024 r. poz.345, ze zm.). ZPHM zapewnia natychmiastową niezbędną pomoc poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zespół w 2025 r. wykonywał działania:

- **ratunkowe** - polegające na podejmowaniu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej medycznych czynności ratunkowych wobec osób znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, u których w przypadku opóźnienia udzielenia wysokospecjalistycznej pomocy medycznej może dojść do stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz organizowaniu transportu tych osób do właściwego podmiotu leczniczego,
- **humanitarne** - obejmujące wsparcie innych państw w działaniach ratunkowych i humanitarnych podejmowanych na ich terytorium oraz prowadzenie akcji transportowo-medycznych z terytorium innego państwa lub na to terytorium, prowadzone poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wypełnianiem zobowiązań wynikających z przepisów międzynarodowych lub umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska;
- **ewakuacyjne** – obejmujące ewakuację z terenów zagrożonych obywateli Rzeczypospolitej Polskiej będących ofiarami wypadków i innych zdarzeń

nagłych lub zabezpieczenie medyczne akcji ewakuacyjnych związanych z zapewnieniem pomocy obywatelom RP oraz członkom ich rodzin będących obywatelami innych państw.

W 2025 roku, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, ZPHM dysponowany był przez Prezesa Rady Ministrów, a Centrum Koordynacji Zespołu znajdowało się w strukturze Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

ZPHM składał się z 58 członków, w tym:

- 19 lekarzy (6 anestezjologów, 4 chirurgów, 3 specjalistów chorób zakaźnych, 2 specjalistów medycyny ratunkowej, 1 neurochirurga, 1 ortopedy, 1 internisty i 1 ginekologa),
- 16 pielęgniarek/pielęgniarzy,
- 17 ratowników medycznych,
- 5 ratowników KPP,
- 1 farmaceuty.

ZPHM działa w trybie 24/7 i podzielony jest na 6 sekcji (co do zasady po 10 osób). Jedna z sekcji pozostaje w podwyższonej gotowości, zapewniającej niezwłoczne zgłoszenie się tej sekcji do miejsca dyslokacji, w przypadku decyzji o rozpoczęciu działań ZPHM. Wyznaczona sekcja pozostaje w podwyższonej gotowości od poniedziałku od godziny 00.00 do niedzieli do godziny 24.00 (7 dni). W tym okresie członkowie sekcji przebywają w miejscach zamieszkania i realizują swoje obowiązki zawodowe wynikające ze stosunku pracy lub kontraktu – pozostając w gotowości do podjęcia działań na wezwanie Szefa ZPHM. W przypadku zadysponowania do działań ratunkowych (tryb alarmowy), sekcja dyżurna stawia się do miejsca dyslokacji w czasie do 12 godzin (w zależności od rodzaju zdarzenia, miejsca i czasu realizacji działań). Oprócz działań ratunkowych, Zespół dysponowany był również do działań humanitarnych (planowych), których czas i miejsce określał Prezes Rady Ministrów.

Członkowie ZPHM, zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 września 2023 r. *w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej i ekspertom powołanym do udziału w działaniach Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej*, wynagrodzenie za każdy dzień udziału w działaniach ZPHM obliczane jako procent przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw z poprzedniego kwartału włączenie z wypłatami z zysku, tj.:

- lekarz – 50%

- pielęgniarka/pielęgniarz/ratownik medyczny/farmaceuta – 40%
- ratownik KPP – 30%

oraz wynagrodzenie miesięczne za pozostawanie w gotowości do realizacji zadań ZPHM – w wysokości 25% ww. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

W 2025 roku wynagrodzenia członków KPRM obliczane były jako procent kwot:

- I kwartał – 8736,49 zł
- II kwartał – 8919,94 zł
- III kwartał – 8854,61 zł
- IV kwartał – 9228,64 zł.

DZIAŁANIA ZPHM ZREALIZOWANE W 2025 ROKU

20-24 stycznia 2025 r. Ukraina, Kijów, działania planowe polegające na przeprowadzeniu szkolenia medycznego personelu Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie oraz instruktażu z zakresu medycyny taktycznej dla funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa pełniących służbę w placówce. Działania ZPHM zostały przeprowadzone na wniosek Pana Piotra Łukasiewicza, Charge d'affaires a.i. Ambasady RP w Kijowie.

Skierowana do działania grupa ZPHM składała się z 3 instruktorów – ratowników medycznych, byłych funkcjonariuszy służby kontrterrorystycznej i jednostki specjalnej Wojska Polskiego.

Szkolenie personelu Ambasady (22 osoby) obejmowało:

- zastosowanie i obsługę podstawowego sprzętu medycznego,
- opiekę medyczną i zasady postępowania w strefie niebezpiecznej,
- opiekę medyczną i zasady postępowania w strefie względnie bezpiecznej,
- ocenę stanu poszkodowanego,
- tamowanie krwotoków,
- ocenę oddechu i zabezpieczenie górnych dróg oddechowych,
- ocenę krążenia,
- rozpoznanie objawów wstrząsu,
- zabezpieczenie przed hipotermią,
- urazy i zabezpieczenie narządu wzroku,
- zaopatrywanie ran,
- ocenę i zaopatrzenie oparzeń,

- zaopatrywanie złamań,
- monitorowanie stanu poszkodowanego,
- techniki ewakuacji poszkodowanego.

Szkolenie funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa (15 osób) obejmowało:

- tamowanie krwotoków w strefie niebezpiecznej
- ewakuację ze strefy czerwonej,
- udzielanie pomocy medycznej funkcjonariuszowi/ osobie ochranianej w strefie żółtej,
- techniki ewakuacyjne indywidualne i grupowe ze strefy żółtej,
- pracę medyczną w ograniczonej przestrzeni (samochód),
- ewakuację z infrastruktury stałej (budynki/stałe przesłony) do pojazdu ewakuacyjnego,
- techniki ewakuacji poszkodowanych z pojazdu do infrastruktury stałej.

16-21 lutego 2025 r. Ukraina, Lwów. Szkolenie personelu Konsulatu RP we Lwowie w zakresie udzielania pomocy poszkodowanym w warunkach wojennych.

09-14 marca 2025 r. Ukraina, Łuck. Szkolenie personelu Konsulatu RP w Łucku w zakresie udzielania pomocy poszkodowanym w warunkach wojennych.

30 marca - 4 kwietnia 2025 r. Ukraina, Lwów. Szkolenie personelu Konsulatu RP we Lwowie w zakresie udzielania pomocy poszkodowanym w warunkach wojennych.

Działania zostały przeprowadzone na wniosek Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Grupa instruktorów ratownictwa medycznego ZPHM przeprowadziła szkolenia medyczne na podstawie procedur i wytycznych MARCHE (akronim pierwszych liter słów określających kolejne elementy badania: Massive bleedings, Airway, Respiratory distress, Circulation, Hypothermia/Head, Evacuation/Everything else). Przeszkolono 69 pracowników Konsulatu we Lwowie i 24 pracowników Konsulatu w Łucku.

Szkolenia obejmowały:

- zastosowanie i obsługę podstawowych wyrobów medycznych,
- opiekę nad poszkodowanym i zasady postępowania w strefie niebezpiecznej,
- opiekę nad poszkodowanym i zasady postępowania w strefie względnie bezpiecznej,
- ocenę stanu poszkodowanego,
- tamowanie krwotoków,

- ocenę i zabezpieczenie górnych dróg oddechowych,
- ocenę układu krążenia,
- rozpoznanie objawów wstrząsu,
- zabezpieczenie przed hipotermią,
- urazy i zabezpieczenie narządu wzroku,
- zaopatrywanie ran,
- ocenę i zaopatrzenie oparzeń,
- zaopatrywanie złamań,
- monitorowanie stanu poszkodowanego,
- techniki ewakuacji poszkodowanego.

Szkolenia personelu placówek dyplomatycznych pozwoliły na przekazanie specjalistycznej wiedzy dotyczącej postępowania w sytuacji zagrożeń, w których – ze względu na działania wojenne – może się znaleźć personel dyplomatyczny. Uzupełniona została również wiedza funkcjonariuszy SOP w zakresie technik stosowanych w medycynie taktycznej niezbędnych do wykorzystania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osoby ochranianej lub funkcjonariuszy.

11-19 października 2025 r. Ukraina, Charków i obwód charkowski. Działania humanitarne realizowane we współpracy z Caritas Spes, polegające na udzielaniu świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz działania polegające na udzieleniu wsparcia kadrowego personelowi Miejskiego Klinicznego Szpitala Wielospecjalistycznego nr 25. Grupa ZPHM składała się z 12 medyków: 5 lekarzy (3 chirurgów, anestezjolog, specjalista medycyny ratunkowej), 3 pielęgniarki, 4 ratowników medycznych. W Charkowie do grupy dołączył, powołany w charakterze eksperta, ukraiński felczer, który pracował z grupą jako tłumacz. Medycy ZPHM w podziale na grupy pracowali w Szpitalu oraz realizowali opiekę ambulatoryjną nad pacjentami w terenie (w tym wizyty domowe u pacjentów, którzy ze względu na stan zdrowia lub brak dostępu do środków transportu, mają utrudniony dostęp do opieki medycznej).

W Szpitalu medycy ZPHM udzielili około 200 porad medycznych oraz wykonali 20 procedur i zabiegów operacyjnych. Zespół pracował w strukturach szpitalnych, obejmując opieką pacjentów cywilnych i wojskowych, zarówno w trybie planowym, jak i ostrodyżurowym.

Świadczenia realizowane były w ramach następujących obszarów klinicznych:

- chirurgia ogólna,
- ortopedia,
- urologia,
- otolaryngologia,
- ginekologia onkologiczna,
- anestezjologia,
- intensywna terapia.

Zespół pełnił aktywną rolę w codziennym funkcjonowaniu oddziałów szpitalnych. Medycy ZPHM uczestniczyli w porannych obchodach w ramach oddziałów chirurgii ogólnej oraz ortopedii, wspierając zespoły lekarsko-pielęgniarskie. Dodatkowo, w ramach Oddziału Intensywnej Terapii, zespół nadzorował chorych w stanie zagrożenia życia poprzez m.in. działania resuscytacyjne, monitorowanie stanu klinicznego, przygotowanie do zabiegów oraz stabilizację stanu pacjentów przed transportem.

80% pacjentów, objętych opieką ZPHM stanowili mężczyźni, z czego ok. 40% to żołnierze. Spośród kobiet, 10% pacjentów to żołnierki. Średnia wieku żołnierzy wynosiła 31 lat, a pacjentów cywilnych 54 lata.

Procedury wykonane przez medyków ZPHM:

Otolaryngologia:

- przeprowadzono badania i konsultacje chorych po barotraumie (obrażenia powstałe w wyniku ciśnienia powybuchowego), w tym szczegółowe badania fizykalne oraz analizę dotychczasowego leczenia (wszyscy pacjenci to żołnierze),
- badania i zabiegi otolaryngologiczne były zabezpieczone przez zespół anestezjologiczny ZPHM - wykorzystywano sedację i analgesję.

Chirurgia ogólna:

- laparoscopia rewizyjna u pacjentów po wcześniejszych zabiegach operacyjnych,
- planowa laparoscopia, w tym zabiegi cholecystektomii,

- laparotomie oraz rewizje jamy brzusznej z powodu krwawień pooperacyjnych lub obrażeń pourazowych,
- zabiegi hemostatyczne u pacjentów z urazami – w tym u żołnierzy,
- zmiany opatrunków, w tym opatrunków próżniowych (vac),
- toalety ran oraz usuwanie odłamków z tkanek miękkich u pacjentów z ranami odniesionymi w wyniku eksplozji,
- pankreatoduodenektomia (Whipple)
- usunięcie masywnego, ok. 10-kilogramowego guza macicy – chirurg z ZPHM Kinga Zastawna pełniła rolę pierwszej asysty.

Urologia:

- wykonywano endoskopowe udrożnienia moczowodów z powodu kamicy nerkowej,
- zakładano stenty DJ (cewniki szynujące) do moczowodów metodą laparoskopową.

Ortopedia:

- przeprowadzano wymiany opatrunków oraz toalety ran u pacjentów z obrażeniami kończyn – w większości pourazowymi, powstałymi w wyniku eksplozji,
- usuwano odłamki metaliczne z ran i kości,
- zakładano opatrunki gipsowe oraz asystowano przy zabiegach ortopedycznych, w tym przy zmianie stabilizacji zewnętrznej.

Anestezjologia i intensywna terapia:

- codzienne przygotowanie pacjentów do zabiegów chirurgicznych (premedykacja),
- znieczulenia ogólne złożone do różnorodnych procedur,
- stosowano techniki znieczulenia:
 - znieczulenia podpajęczynówkowe,
 - zewnątrzoponowe,
 - CSE (combined spinal-epidural),
 - regionalne blokady nerwowe:
 - Rectus Sheath Block – chirurgia jamy brzusznej,
 - FICB i blok nerwu kulszowego – zabiegi ortopedyczne,
 - blokady splotów szyjnych i pachowych – zabiegi kończyn górnych,
 - znieczulenia nerwów obwodowych, m.in. w urologii i chirurgii onkologicznej.

Pierwszy raz w historii Szpitala nr 25 przeprowadzona została Pankreatoduodenektomia (Whipple) – chirurg z ZPHM Michał Hampel pełnił rolę pierwszej asysty.

Medycy ZPHM aktywnie uczestniczyli w działaniach zespołów szpitalnych, zarówno w obszarze medycyny operacyjnej, jak i zachowawczej. Działania były prowadzone w pełnej współpracy z personelem ukraińskim, stanowiąc realne wsparcie organizacyjne i kompetencyjne.

Realizując działania terenowe w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, medycy ZPHM udzielili pomocy 158 pacjentom, w tym 139 kobietom i 32 mężczyznom. Średnia wieku pacjentów wynosiła 63 lata, najmłodszy pacjent miał 7 lat a najstarszy 97. Pacjenci cierpieli na choroby układu krążenia, układu oddechowego, dolegliwości ze strony układu nerwowego, moczowego, pokarmowego oraz zaburzenia z zakresu endokrynologii.

Najczęstsze rozpoznania (diagnozy):

- nadciśnienie tętnicze,
- cukrzyca typu II,
- ból kręgosłupa,
- Reumatoidalne Zapalenie Stawów,
- rwa kulszowa,
- otyłość patologiczna,
- kamica żółciowa,
- przewlekłe zapalenie trzustki,
- niewydolność serca,
- astma oskrzelowa,
- cystostomia,
- stan po złamaniu szyjki kości udowej,
- zespół otępienny,
- kolka nerkowa,
- Przewlekła Obturacyjna Choroba Płuc,
- zaburzenia krążenia mózgowego.

Medycy ZPHM odwiedzili również ośrodek dla samotnych matek i osób starszych prowadzony przez polskie zakonnice w Korotyczach, gdzie przebadali mieszkańców ośrodka, udzielili porad medycznych i zaordynowali niezbędne leki.

14-15 października 2025 r. Gruzja, Tbilisi. Działania polegające na zapewnieniu asysty medycznej poszkodowanym funkcjonariuszom Straży Granicznej.

W wyniku zdarzenia, które miało miejsce 8 października poszkodowani zostali dwaj funkcjonariusze SG w stopniu wymagającym operacji i pobytu w szpitalu. Służby zagraniczne RP w Tbilisi w porozumieniu ze Strażą Graniczną uznały za zasadne zapewnienie asysty medyków z Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej w podróży powrotnej poszkodowanych do kraju. Szef ZPHM nawiązał kontakt z gruzińskimi lekarzami, którzy operowali polskich funkcjonariuszy i - po uzyskaniu informacji o stanie poszkodowanych - podjął decyzję, że asysta medyczna będzie zapewniona przez zespół w składzie:

- 1) neurochirurg
- 2) anestezjolog
- 3) ratownik medyczny

Transport poszkodowanych wstępnie planowano na 11/12 października, jednak z uwagi na trwające czynności procesowe strona gruzińska nie wyraziła zgody na opuszczenie przez nich Gruzji. W dniu 14 października grupa ZPHM udała się samolotem rejsowym PLL LOT do Tbilisi i o godzinie 3:10 (czasu polskiego) 15 października odebrała poszkodowanych od gruzińskich służb medycznych, a następnie asystowała w ich locie powrotnym do kraju. Lądowanie na lotnisku Okęcie nastąpiło o godz. 07:08 skąd poszkodowani funkcjonariusze zostali przetransportowani do Państwowego Instytutu Medycznego MSWiA na oddział neurochirurgii.

15-23 listopada 2025 r. Ukraina, Charków i obwód charkowski. Działania humanitarne realizowane we współpracy z Caritas Spes polegające na udzielaniu świadczeń z zakresu POZ oraz działania polegające na udzieleniu wsparcia kadrowego personelowi Miejskiego Klinicznego Szpitala Wielospecjalistycznego nr 25.

Do działań skierowana została grupa ZPHM składająca się z 13 medyków: 5 lekarzy (2 chirurgów, ortopeda, internista i lekarz medycyny ratunkowej), 2 pielęgniarzy, 6 ratowników medycznych oraz 2 logistyków. W Charkowie do grupy dołączył, powołany w charakterze eksperta, ukraiński felczer, który pracował z grupą jako tłumacz.

Medycy ZPHM w podziale na grupy pracowali w Szpitalu oraz realizowali opiekę ambulatoryjną nad pacjentami w terenie (w tym wizyty domowe u pacjentów).

W Szpitalu medycy ZPHM wykonali 39 procedur i zabiegów operacyjnych. Zespół pracował w strukturach szpitalnych, obejmując opieką pacjentów cywilnych i wojskowych w ramach obszarów klinicznych:

- chirurgia ogólna,
- ortopedia,
- anestezjologia.

71% pacjentów, objętych opieką ZPHM stanowili mężczyźni, z czego ok. 50% to żołnierze. Medycy ZPHM zajmowali się pacjentami w wieku od 28 do 70 lat.

Procedury medyczne wykonane przez medyków ZPHM:

Chirurgia ogólna:

- cholecystektomia laparoskopowa,
- hernioplastyka pachwinowa,
- appendektomia,
- enterotomia,
- histerektomia laparoskopowa,
- zamiana opatrunku VAC,
- opracowywanie ran,

Ortopedia:

- artroskopia i artroskopia rekonstrukcyjna więzadła,
- artrotomia rewizyjna,
- przeszczep ścięgna z obszyciem,
- zespolenie wieloodłamowe złamania,
- wymiany opatrunków oraz toalety ran,
- usuwanie odłamków metalicznych z ran i kości.

Anestezjologia:

- znieczulenia ogólne,
- znieczulenia regionalne.

Medycy ZPHM uczestniczyli w działaniach zespołów szpitalnych w obszarze medycyny operacyjnej i zachowawczej. Działania były prowadzone we współpracy z personelem ukraińskim, dzięki czemu polscy medycy mogli pracować z urazami i ranami niespotkanymi dla nich w codziennej praktyce.

Realizując działania terenowe w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, medycy ZPHM udzielili pomocy 188 pacjentom, którzy cierpieli na choroby układu krążenia, wymagali konsultacji diabetologicznych lub zmagali się z chorobami przewlekłymi.

6-14 grudnia 2025 r. Ukraina, Charków i obwód charkowski. Działania humanitarne realizowane we współpracy z Caritas Spes polegające na udzielaniu świadczeń z zakresu POZ oraz działania polegające na udzieleniu wsparcia kadrowego personelowi Miejskiego Klinicznego Szpitala Wielospecjalistycznego nr 25. Grupa ZPHM składała się z 10 medyków: 2 lekarzy (chirurg i anestezjolog), 2 pielęgniarzy, 6 ratowników medycznych oraz 2 logistyków. W Charkowie do grupy dołączyli powołani w charakterze ekspertów: ukraińska lekarka (internistka) i felczer, który pracował z grupą jako tłumacz.

Podczas działań kontynuowano pracę w podziale na grupy: Szpital i POZ. W Szpitalu medycy ZPHM wykonali 42 procedury i zabiegi operacyjne w ramach obszarów klinicznych:

- chirurgia ogólna,
- ortopedia,
- anestezjologia.

73% pacjentów, objętych opieką ZPHM stanowili mężczyźni, z czego ok. 76% to żołnierze. Medycy ZPHM zajmowali się pacjentami w wieku od 25 do 70 lat.

Procedury medyczne wykonane przez medyków ZPHM:

Chirurgia ogólna:

- cholecystektomia laparoskopowa,
- histerektomia laparoskopowa,
- splenektomia laparoskopowa,
- laparotomia, odtworzenie ciągłości przewodu pokarmowego,
- operacja przepukliny brzusznej,
- laparotomia zwiadowcza,
- laparotomia z wyłonieniem stomii,
- zamiany opatrunków VAC,
- opracowywanie ran.

Ortopedia:

- zmiany opatrunków oraz toalety ran,
- usuwanie odłamków metalicznych z ran i kości.

Anestezjologia:

- indukcja znieczulenia ogólnego,
- indukcja znieczulenia podpajęczynówkowego,
- indukcja znieczulenia regionalnego.

W ramach działań humanitarnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, medycy ZPHM udzielili pomocy 162 pacjentom, którzy cierpieli na choroby układu krążenia, wymagali konsultacji diabetologicznych lub zmagali się z chorobami przewlekłymi.

Podczas działań w listopadzie i grudniu medycy ZPHM trenowali i trenowali procedury DSTC (Definitive Surgical Trauma Care) i zestawiania mobilnego stanowiska chirurgicznego (do pracy w zakresie chirurgii urazowej). Zwieńczeniem prowadzonych ćwiczeń było rozstawienie i osiągnięcie pełnej gotowości operacyjnej stanowiska chirurgicznego w schronie Ambasady RP w Kijowie w założonym czasie kilkunastu minut.

26-27 grudnia 2025 r. Ukraina, Równe. Ewakuacja medyczna ciężko rannego w działaniach wojennych obywatela RP. W dniu 23 grudnia 2025 r. Ministerstwo Zdrowia przekazało Szefowi

ZPHM informację o ciężko rannym w Ukrainie obywatelu RP, żołnierzu ukraińskich Sił Zbrojnych. Poszkodowany z poparzeniami 95% powierzchni ciała wymagał pilnego transportu do ośrodka leczenia oparzeń w Polsce.

Po zadysponowaniu ZPHM do realizacji zadania ewakuacji medycznej pacjenta Szef ZPHM skontaktował się ze Stroną ukraińską w celu ustalenia stanu pacjenta i możliwości transportowych oraz polecił pracownikom Centrum Koordynacji ZPHM przygotowanie niezbędnych dokumentów i przeprowadzenie czynności logistycznych związanych z wyjazdem. Po otrzymaniu informacji dotyczących stanu poszkodowanego do działań skierowana została grupa składająca się z:

- anestezjologa,
- pielęgniarki anestezjologicznej,
- neurochirurga,
- ratownika medycznego.

W dniach 24-25 grudnia trwały ustalenia ze Stroną ukraińską co do możliwości transportu poszkodowanego. Ze względu na jego krytyczny stan i zagrożenie życia, preferowane było zorganizowanie transportu lotniczego do Lwowa, skąd odebrałby go ZPHM i przetransportował do najbliższego ośrodka leczenia oparzeń (w Łęcznej koło Lublina). Dodatkowo niezbędne było dokonanie formalności związanych z uzyskaniem zgody na wyjazd żołnierza na leczenie poza granice Ukrainy. Transport ustalono na 26 grudnia.

Grupa ZPHM, po odprawie w Centrum Koordynacji, wyruszyła do Lwowa o godzinie 05.45. O godzinie 10.16 otrzymano od Strony ukraińskiej informację, że ze względu na ciężkie warunki pogodowe i zagrożenie rosyjskimi atakami, zrealizowanie transportu z Kijowa do Lwowa drogą powietrzną nie jest możliwe. Konieczna była modyfikacja pierwotnego protokołu odbioru pacjenta z wykorzystaniem zespołu ratownictwa lotniczego (HEMS) i dostosowanie trasy do warunków meteorologicznych oraz kondycji klinicznej pacjenta (hipotermia, zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej). Skutkowało to znacznym przekroczeniem założonych pierwotnie ram czasowych. Plan działania został skorygowany w ten sposób, że grupa ZPHM udała się do miejscowości Równe, gdzie pacjent miał zostać dowieziony karetką z Kijowa.

Ze względu na trudne warunki drogowe, intensywne opady śniegu, gołoledź i transport w trakcie zmasowanego ataku powietrznego Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, czas

dostarczenia pacjenta znacznie się wydłużył i do przekazania doszło dopiero o godzinie 22.10 czasu polskiego.

Przejęto pacjenta z ciężkim urazem powybuchowym - oparzenia płomieniem IIA-IIB i III stopnia obejmujące ok. 90–95% powierzchni ciała (TBSA)

Rozpoznanania współistniejące:

- oparzenie górnych dróg oddechowych (GDO),
- wstrząs dystrybucyjny i hipowolemiczny,
- niewydolność oddechowa, ARDS,
- ostre uszkodzenie nerek,
- oparzenie spojówek,
- hipokaliemia,
- hipotermia.

Przebieg leczenia w UA: uraz nastąpił 20.12.2025. Pacjent przeszedł nekrektomię płuć i opracowanie ran głowy oraz escharotomię okolic nadgarstków.

Pacjent transportowany w stanie krytycznym, zaintubowany, wentylowany respiratorem, w głębokiej sedacji. Saturacja stabilna, mechanika oddechowa zadowalająca. Układ krążenia wspomagany noradrenaliną, relatywnie stabilny. Aktywnie ogrzewany (w trakcie transportu temp. ciała 36.5°C). Korekcja poważnych, zagrażających życiu zaburzeń jonowych w trakcie transportu. Utrzymano opatrunki niemal całej powierzchni ciała w tym twarzy i oczu. Kontynuowano antybiotykoterapię szerokospektralną. Transport przebiegł bez incydentów i zdarzeń krytycznych.

Łączny czas transportu pacjenta wyniósł blisko 12 godzin od momentu objęcia opieką przez ukraiński zespół transportujący. Czas pod opieką ZPHM - 5h 35min.

O godzinie 03.33 ZPHM przekazał pacjenta zespołowi Szpitala w Łęcznej (Wschodnie Centrum Leczenia Oparzeń i Chirurgii Rekonstrukcyjnej)

Działania zakończono w Warszawie 27 grudnia o godzinie 05.45 odprawą zamykającą w Centrum Koordynacji ZPHM.

Podczas działań ZPHM Centrum Koordynacji pracowało w trybie stałego dyżuru 24/7 prowadząc koordynację działań i zapewniając całodobowy obieg informacji.

WYPOSAŻENIE I PODNOSZENIE ZDOLNOŚCI OPERACYJNYCH ZESPOŁU POMOCY HUMANITARNO-MEDYCZNEJ

W 2025 roku uzupełniono wyposażenie ZPHM o drobny sprzęt i akcesoria (latarki, przedłużacze, detektory antydronowe, sprzęt asekuracyjny) oraz zestawy chirurgiczne.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3) ustawy o ZPHM, członkom Zespołu zapewniony został szeroki pakiet ubezpieczeń od następstw zdarzeń, które mogą być konsekwencją działania ZPHM w strefach niebezpiecznych.

SZKOLENIA I ĆWICZENIA ZESPOŁU POMOCY HUMANITARNO-MEDYCZNEJ

Zgodnie z art. 10 ustawy o ZPHM, członkowie ZPHM mogą brać udział w szkoleniach oraz ćwiczeniach krajowych i międzynarodowych. Szkolenia mają na celu nabywanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań ZPHM. Szef ZPHM organizuje i koordynuje udział członków Zespołu w szkoleniach i ćwiczeniach.

SZKOLENIA WSPÓLNE

W 2025 roku przeprowadzono 4 wspólne szkolenia ZPHM, które miały na celu zgrywanie Zespołu i wyrównanie poziomu umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej kluczowej dla funkcjonowania ZPHM. Szkolenia koncentrowały się na doskonaleniu umiejętności pracy na sprzęcie będącym na wyposażeniu Zespołu.

22-23 lutego - szkolenie z zakresu medycyny ekstremalnej i medycyny podróży.

29-30 marca - szkolenie z zakresu postępowania w przypadku podejrzenia lub wystąpienia chorób zakaźnych oraz zagrożeń CBRN.

27-28 września - szkolenie z obsługi specjalistycznego sprzętu medycznego, będącego na wyposażeniu ZPHM.

29-30 listopada - szkolenie medyczne z zakresu ALS (Advanced Life Support), PHTLS (Prehospital Trauma Life Support) i PALS (Padiatric Advances Life Suport).

SZKOLENIE SPECJALISTYCZNE

Szkolenie z procedury DSTC (Definitive Surgical Trauma Care) i zestawiania mobilnego stanowiska chirurgicznego (do pracy w zakresie chirurgii urazowej).

ĆWICZENIA

25-27 kwietnia - ćwiczenia z Beskidzką Grupą GOPR w zakresie poszukiwań i transportu poszkodowanych w trudnym terenie (z elementami technik linowych).

24-25 maja - ćwiczenia z Centralnym Pododdziałem Kontrterrorystycznym Policji BOA z zakresu CBRN i dekontaminacji.

26 października - udział grupy ZPHM w ćwiczeniach Toddler Guard 25 organizowanych przez Warszawski Uniwersytet Medyczny.

14-16 kwietnia – członkowie ZPHM zapewnili komponent medyczny grupy poszukiwawczo-ratowniczej (H)USAR PSP podczas recertyfikacji w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.

SZKOLENIA INDYWIDUALNE

W ramach podnoszenia indywidualnych kwalifikacji poszczególnych osób w celu zwiększenia ich przydatności do działań realizowanych przez ZPHM, członkowie Zespołu wzięli udział w następujących szkoleniach:

- 1) Szkolenie Austere Emergency Care – Advanced – 2 osoby,
- 2) Szkolenie Definitive Surgical Trauma Care (DSTC) – 2 osoby,
- 3) Szkolenie z przetaczania krwi i jej składników – 1 osoba,

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA FUNKCJONOWANIE ZPHM

Na rok 2025 r. w budżecie Państwa na sfinansowanie funkcjonowania Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej zapewnione zostały środki w kwocie 13.237.000,00 zł. Wydatki na działanie ZPHM obejmowały:

- zakup wyposażenia i obsługę Zespołu (w tym zakup specjalistycznego sprzętu medycznego, odzieży i wyposażenia osobistego do działań, przeglądy okresowe, serwis sprzętu i wyposażenia medycznego, obsługę i serwis floty ZPHM, koszt działania Centrum Koordynacji ZPHM, koszt wynajmu powierzchni magazynowej i biurowej) w kwocie 2.804.795,13 zł,
- wynagrodzenia członków Zespołu (za gotowość i udział w działaniach) w tym wynagrodzenie Szefa ZPHM i Zastępców Szefa oraz wynagrodzenia ekspertów powołanych do udziału w działaniach Zespołu (zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 września 2023 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej i ekspertom powołanym do udziału w działaniach Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej) w kwocie 3.173.208,81 zł,
- koszty szkolenia członków Zespołu w kwocie 258.368,82 zł,
- koszt ubezpieczenia członków ZPHM określonego art. 9 ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o Zespole Pomocy Humanitarno-Medycznej oraz ubezpieczenie floty ZPHM w kwocie 906.651,10 zł.

Ze środków przeznaczonych na potrzeby ZPHM w 2025 roku zwróconych do budżetu Państwa zostało 6.093.976,14 zł.

CENTRUM KOORDYNACJI ZPHM

W strukturze KPRM działało Centrum Koordynacji ZPHM (CK ZPHM), które w imieniu Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów realizowało bieżącą obsługę i koordynację działań Zespołu Pomocy Humanitarno-Medycznej. Centrum Koordynacji ZPHM przygotowywało działania Zespołu, zapewniało sprzęt i wyposażenie niezbędne do realizacji działań przez Zespół oraz przygotowywało i zapewniało obsługę szkoleń.

Koordynacja działań Zespołu wiązała się z koniecznością zapewnienia całodobowego przepływu informacji na potrzeby ZPHM. CK ZPHM zapewniało i konfigurowało wyposażenie, przygotowywało i dostosowywało procedury, dokonywało oceny zagrożeń, a także przygotowywało rekomendacje co do ewentualnego przerwania działań.

Obowiązkiem nałożonym przez Ustawodawcę jest zapewnienie udziału członków Zespołu w szkoleniach i ćwiczeniach w celu podnoszenia kwalifikacji oraz zapewniania zgrania sekcji, trenowania pracy w grupie, uczenia się bezpiecznych zachowań w różnych warunkach działań prowadzonych przez Zespół. CK ZPHM zapewniało organizację szkoleń i ćwiczeń zarówno w zakresie merytorycznym, jak i logistycznym.

Do zadań CK ZPHM należało przygotowanie logistyczne wyjazdów, w tym utrzymywanie floty ZPHM w pełnej sprawności i przygotowywanie jej do działań, wybór, zakup, serwisowanie, konfigurowanie i pakowanie niezbędnego sprzętu Zespołu, opracowanie niezbędnej dokumentacji wyjazdu, w tym zebranie informacji na temat zakresu i miejsca działań, nawiązanie kontaktów w miejscu działań, opracowanie planów operacyjnych i dokonanie wyboru oraz sprawdzenie tras przejazdu lub organizacja transportu lotniczego. Przed działaniami i po ich zakończeniu w CK ZPHM dokonywane były odprawy Zespołu przygotowujące członków Zespołu do działań i podsumowujące działania. Zespół każdorazowo był ekwipowany i rozpakowywany przez pracowników Centrum. Podczas działań ZPHM utrzymywany był całodobowy dyżur Centrum Koordynacji.

Członkowie Zespołu otrzymują wyposażenie indywidualne oraz korzystają z niezbędnego do działań wyposażenia wspólnego i specjalistycznego sprzętu medycznego. Ten asortyment był dobierany i uzupełniany przez CK ZPHM. Niektóre prowadzone przez Zespół działania wiązały się ze zniszczeniem, zużyciem, uszkodzeniem lub koniecznością pozostawienia posiadanego sprzętu w miejscu działań. Tego rodzaju braki były niezwłocznie uzupełniane.

Centrum Koordynacji, oprócz zadań operacyjnych, realizuje także zadania polegające na opracowywaniu i uzgadnianiu dokumentów związanych z działalnością ZPHM w tym umów, decyzji, procedur, projektów aktów normatywnych, realizuje obsługę kadrową i finansową członków ZPHM (nie są oni pracownikami KPRM, dlatego ich obsługa realizowana jest oddzielnie od obsługi pracowników etatowych KPRM), obsługę zamówień realizowanych na potrzeby ZPHM, w tym przygotowywanie i prowadzenie postępowań w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych.

W ramach obsługi Zespołu prowadzona jest również współpraca z podmiotami zewnętrznymi, krajowymi i zagranicznymi polegająca na wymianie doświadczeń i dobrych praktyk oraz wymianie informacji w zakresie niezbędnym do realizacji zadań ZPHM (w tym przekazywanie informacji o zdarzeniach i wypadkach z udziałem obywateli polskich przebywających zagranicą, katastrofach naturalnych i awariach technicznych oraz klęskach żywiołowych poza granicami RP).

Dodatkowo, ze względu na charakter zadań Zespołu i rodzaj wyposażenia, które jest niezbędne do prowadzenia działań, CK ZPHM zajmowało się obsługą magazynów ZPHM, w których przechowywany jest specjalistyczny sprzęt. Utrzymanie magazynów, ich wyposażenie, nadzorowanie stanów magazynowych, inwentaryzacja, prowadzenie bazy danych wyposażenia ZPHM - należały do zadań pracowników Centrum.

CK ZPHM składało się z pionu operacyjno-szkoleniowego (Wydział Operacyjno-Szkoleniowy) i pionu do spraw medycznych (samodzielne stanowiska).

W CK ZPHM zatrudnionych było 7 osób na pełny etat (w tym 2 ratowników medycznych i pielęgniarka).

PODSUMOWANIE

Zespół Pomocy Humanitarno-Medycznej to jednostka dająca możliwość szybkiego reagowania w przypadku zdarzeń wymagających natychmiastowej pomocy medycznej poza granicami RP oraz udziału Polski w przedsięwzięciach, w których społeczność międzynarodowa wspiera państwa poszkodowane w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych, takich jak wojna czy katastrofy naturalne.

Obecna sytuacja geopolityczna, a przede wszystkim działania wojenne za wschodnią granicą, wymusza podjęcie prac nad przeszkoleniem personelu medycznego z zakresu opatrywania ran i urazów powstałych w wyniku konfliktu zbrojnego. W Polsce obrażenia tego rodzaju występują sporadycznie, przez co krajowy system opieki zdrowotnej nie zapewnia wystarczającej ekspozycji klinicznej do utrzymania i sprawdzenia kompetencji zespołów w tym zakresie. Wnioskiem z przeprowadzonych przez Zespół działań jest konieczność zapewnienia szkoleń medyków ZPHM przez specjalistów z Ukrainy. Ich unikalne doświadczenie w pracy z urazami i ranami wojennymi stanowi źródło wiedzy dla państw, które budują swoją odporność na wypadek konfliktu zbrojnego. Medycy ZPHM, pracując na co dzień w polskim systemie ochrony zdrowia, będą mogli dzielić się zdobytą wiedzą w macierzystych placówkach oraz podczas szkoleń w kraju.

W 2025 roku trwały prace nad przeniesieniem Zespołu pod nadzór ministra właściwego do spraw zdrowia co nastąpiło ustawą z 9 stycznia 2026 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 160). Zespół działa przy ministrze właściwym do spraw zdrowia od 27 lutego 2026 r.